

RAAD VAN STATE

afdeling Wetgeving

advies 67.254/1
van 11 mei 2020

over

een ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering ‘tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 15 januari 2016 houdende de vaststelling van overkoepelende regels voor het centraal tolkenbureau voor de beleidsdomeinen Onderwijs en Welzijn, Volksgezondheid en Gezin wat betreft de diplomavereisten voor gebarentaaltolken en het persoonlijke contingent van tolkuren in de leefsituatie’

Op 15 april 2020 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding verzocht binnen een termijn van dertig dagen een advies te verstrekken over een ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering ‘tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 15 januari 2016 houdende de vaststelling van overkoepelende regels voor het centraal tolkenbureau voor de beleidsdomeinen Onderwijs en Welzijn, Volksgezondheid en Gezin wat betreft de diplomavereisten voor gebarentaaltolken en het persoonlijke contingent van tolkuren in de leefsituatie’.

Het ontwerp is door de eerste kamer onderzocht op 7 mei 2020. De kamer was samengesteld uit Marnix VAN DAMME, kamervoorzitter, Wilfried VAN VAERENBERGH en Chantal BAMPS, staatsraden, Michel TISON en Johan PUT, assessoren, en Wim GEURTS, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Brecht STEEN, eerste auditeur-afdelingshoofd.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 11 mei 2020.

*

1. Overeenkomstig artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving het onderzoek toegespitst op de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond, alsmede van de vraag of aan de voorgeschreven vormvereisten is voldaan.

*

STREKKING EN RECHTSGROND VAN HET ONTWERP

2. Het om advies voorgelegde ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering strekt ertoe om het persoonlijk contingent van tolkuren in de leefsituatie (L-uren) voor doven en doofblinden te verhogen. Daartoe wordt het aantal uren verhoogd dat is vastgelegd in artikel 6, § 2, tweede lid, van het besluit van de Vlaamse Regering van 15 januari 2016 ‘houdende de vaststelling van overkoepelende regels voor het centraal tolkenbureau voor de beleidsdomeinen Onderwijs en Welzijn, Volksgezondheid en Gezin’ (artikel 3, 2°, van het ontwerp).

Daarnaast beoogt het ontwerp het mogelijk te maken dat een gebarentaaltolk die niet in het bezit is van een van de door de Vlaamse overheid erkende gebarentaaltolkdiploma’s ingezet en vergoed kan worden voor tolkopdrachten in leef- en onderwijssituaties. Daartoe wordt artikel 7 van het voornoemde besluit van 15 januari 2016 op verschillende punten gewijzigd (artikel 4, 2° tot 4°, van het ontwerp).

In aansluiting op wat voorafgaat, worden diverse bepalingen van hetzelfde besluit van 15 januari 2016 gewijzigd teneinde erin de verwijzing naar de “Vlaamse” gebarentaal aan te passen (artikelen, 1, 2, 3, 1°, 4, 1° en 5, van het ontwerp).

3.1. Voor zover de ontworpen bepalingen betrekking hebben op het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, kan voor de verschillende artikelen van het ontwerp rechtsgrond worden gevonden in de bepalingen die worden vermeld in het eerste streepje van de rubriek “Rechtsgronden” in de aanhef, met uitzondering van artikel 8, 12°, van het decreet van 7 mei 2004 ‘tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap’, aangezien geen enkele bepaling van het ontwerp wijzigingen beoogt aan te brengen in artikel 13 van het besluit van 15 januari 2016 dat betrekking heeft op de administratieve sancties die aan het centraal tolkenbureau kunnen worden opgelegd.

3.2. Voor zover de ontworpen bepalingen betrekking hebben op het beleidsdomein Onderwijs kan op het eerste gezicht rechtsgrond worden gevonden in de bepalingen die worden vermeld in het tweede en derde streepje van de rubriek “Rechtsgronden” in de aanhef van het ontwerp, doch ook, voor zover de wijzigingsbepalingen tevens betrekking hebben op de tenlasteneming van tolken gebarentaal in het basisonderwijs, in artikel 91 van het ‘decreet basisonderwijs’ van 25 februari 1997 dat betrekking heeft op speciale onderwijsleermiddelen. Naar het zeggen van de gemachtigde zal de aanhef van het ontwerp nog worden aangevuld met een verwijzing naar de laatstgenoemde bepaling.

3.3. De *sub* 3.2 bedoelde decretale bepalingen machtigen de Vlaamse Regering om een aantal maatregelen te nemen voor zover de onderwijsleermiddelen de vorm aannemen van tolken “Vlaamse Gebarentaal of schrijftolken”. De ontworpen regeling beperkt de ondersteuning evenwel niet tot tolken Vlaamse gebarentaal en schrijftolken maar beoogt deze ondersteuning precies te verruimen tot tolken gebarentaal die een tolkendiploma hebben behaald aan een onderwijsinstelling die erkend of gefinancierd is door een van de andere deelgebieden of die over een buitenlands tolkendiploma beschikken en tot tolken gebarentaal die helemaal niet over een tolkendiploma beschikken. Teneinde elke onzekerheid te vermijden omtrent de deugdelijkheid van de rechtsgrond voor de ontworpen uitbreiding van de ondersteuning zou het aanbeveling verdienen dat de rechtsgrond biedende bepalingen waar nodig op dat punt zouden worden aangepast. Naar het zeggen van de gemachtigde zou ernaar worden gestreefd om dergelijke aanpassing “nog per amendement via onderwijsdecreet XXX” aan te brengen.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Aanhef

4. In de rubriek “Rechtsgronden” van de aanhef van het ontwerp dient de verwijzing naar artikel 8, 12°, van het reeds genoemde decreet van 7 mei 2004 te worden geschrapt (zie opmerking *sub* 3.1) en moet tevens worden gerefereerd aan artikel 91 van het decreet van 25 februari 1997 ‘basisonderwijs’ en bijhorende nog van kracht zijnde wijzigende teksten (zie opmerking *sub* 3.2).

5. Aangezien de minister, bevoegd voor Begroting, een (weliswaar voorwaardelijk) akkoord heeft verleend met betrekking tot het ontworpen besluit, dient in de rubriek “Vormvereisten” van de aanhef van het ontwerp enkel dat akkoord te worden vermeld en niet het advies van de Inspectie van Financiën.¹

Artikel 4

6. Aan de Raad van State, afdeling Wetgeving, is meegedeeld dat het woord “gebarentaaltolk”, in het ontworpen artikel 7, §§ 3 tot 5 (artikel 4, 4° en 5°, van het ontwerp), van het te wijzigen besluit, dezelfde betekenis heeft als het begrip “tolk Gebarentaal” dat wordt gebruikt in de eerste twee paragrafen van het te wijzigen artikel 7 van dat besluit. Het verdient aanbeveling om voor eenzelfde begrip telkens dezelfde term te gebruiken² teneinde elke vorm van twijfel over een eventuele verschillende betekenis van het betrokken begrip te vermijden. Te dezen klemmt dit des te meer daar de eerste twee paragrafen van het te wijzigen artikel 7 van het besluit van 15 januari 2016 betrekking hebben op de gediplomeerde “Vlaamse” tolken

¹ Omzendbrief VR 2019/4 ‘betreffende de wetgevingstechniek’, aanwijzing 80, 4°, b). Het advies van de Inspectie van Financiën dateert trouwens van 20 februari 2020 en niet van 22 februari 2020, zoals verkeerdelijk wordt vermeld in de aanhef van het ontwerp.

² Omzendbrief VR 2019/4 ‘betreffende de wetgevingstechniek’, aanwijzing 17.

gebarentaal en de andere paragrafen op de tolken die een diploma hebben behaald in een ander deelgebied of in het buitenland of die in het geheel geen diploma hebben behaald.

7. Aan de Raad van State, afdeling Wetgeving, is meegedeeld dat in het ontworpen artikel 7, § 3, tweede lid, van het besluit van 15 januari 2016 (artikel 4, 4°, van het ontwerp), geen melding wordt gemaakt van erkende gebarentaaltolken in de Duitstalige Gemeenschap omdat in die gemeenschap momenteel nog geen gebarentolken zijn erkend. Om te vermijden dat de ontworpen bepaling zal moeten worden aangepast van zodra alsnog dergelijke erkenning gebeurt, verdient het aanbeveling om erin een algemene omschrijving op te nemen van gebarentaaltolken die zijn erkend door de bevoegde overheid van de Duitstalige Gemeenschap.

8. In het ontworpen artikel 7, § 5, eerste lid, van het besluit van 15 januari 2016 (artikel 4, 5°, van het ontwerp), wordt bepaald dat de aanvrager zijn tolkervaring dient aan te tonen “op straffe van nietigheid”. Aan de Raad van State, afdeling Wetgeving, is meegedeeld dat de betrokken aanvraag niet in aanmerking wordt genomen als de tolk niet erin zijn tolkervaring aantoonst. Het aantonen van de tolkervaring lijkt aldus veeleer een ontvankelijkheidsvoorwaarde uit te maken zodat de woorden “op straffe van nietigheid”, die nu voorkomen in het ontworpen artikel 7, § 5, eerste lid, van het te wijzigen besluit, het best worden vervangen door de woorden “op straffe van niet-ontvankelijkheid”.

DE GRIFFIER

DE VOORZITTER

Wim GEURTS

Marnix VAN DAMME